

Hvorfor er det så mye brostein i Bergen sentrum?

Vant Nysgjerrigper-konkurransen 2021: Da klasse 3B ved Rolland skole var på tur til Bergen lurte en elev på hvorfor det var så mange brostein i gatene? Spørsmålet ble det forskningsprosjekt av, og de ble Årets Nysgjerrigper 2021.

AV NYSGJERRIGPER-REDAKSJONEN | PUBLISERT 6. SEP. 2021

På klasseturen gikk Gabriel på 9 år gikk over Strandgaten i Bergen. Han la merke til at det lå brostein i gata, og spurt læreren Anne om hvorfor det var så mange stein i gata. Dette kunne ikke læreren Anne eller Vibecke gi noen gode svar på.

“

Gullvinnerne i Årets konkurranse har skjönt at noe av det viktigste i livet er å være nysgjerrige på verden rundt oss. Juryen er imponerte over forskergleden til denne skoleklassen, og er veldig glade for å kunne utrope dem til Årets Nysgjerrigper 2021!

Juryforman Bjørn Samset

Da de kom tilbake til skolen, bestemte de seg for å finne ut av det. De skulle bruke Nysgjerrigpermetoden for å finne ut.

Elevene lagde mange hypoteser. Blant annet trodde de grunnen kunne være fordi brostein er lettere å legge enn asfalt, at det er billigere, at det er bedre for naturen, eller at de gjør slik at folk ikke kjører for fort.

Klassen laget en plan for hvordan de kunne undersøke hypotesene sine. De bestemte seg for å snakke med en som legger brostein, med byantikvaren i Bergen og en geolog. De lånte også bøker om brostein på biblioteket.

Historien om brostein i Bergen: Kong Christian II hadde en kjæreste som het Dyveke. Dyveke bodde i Bergen, og moren til Dyveke var lei av at dattera måtte vasse i søle. Så moren krevde at gatene skulle få brostein.

Elevene fant ut brostein varer mye lenger enn asfalt, og det blir mindre støv enn med asfalt når bilene kjører. Brostein er også en viktig del av Bergens historie og kultur. For 100 år siden var det nesten bare brostein i Bergen. Så ble asfalt populært, før brostein igjen ble b

mer og mer for omtrent 40 år siden.

Så langt hadde elevene hørt mye bra om brostein. Men da de diskuterte brostein kom de til å tenke på at kanskje ikke alle synes brostein er like bra. Så de skrev til Norges handikapforbund for å høre hva de synes om brostein.

Forbundet svarte at selv om det er fint med brostein, er det mange som har problemet med brostein. Det kan være for rullestol eller folk som ser dårlig, men også drosjesjåfører som får vondt i ryggen etter å ha kjørt mange år på humperveier, eller ambulanser som ikke kan kjøre fort fordi det rister så fælt.

Handikapforbundet fortalte også at de ikke får være med å bestemme hvor det skal legges brostein, og at de er ganske fortvilet over det. Men de mener det er blitt bedre i Bergen i det siste, at det laget veier og plasser som er lettere å bruke for folk i rullestol og som ser dårlig.

Her jubler klassen for førsteprisen. (Foto: Ingvild Festervoll Melien)

Elevene fikk svart på hypotesene sine. De fant ut at brostein er billigere enn asfalt, fordi det varer lenger. Mange synes også at brostein er finere, og brostein er bedre for naturen. Men det er ikke lettere å legge brostein, siden de må ban ned stein for stein. Og de legges heller ikke fordi folk skal kjøre saktere, selv om dette skjer likevel.

De jobbet grundig med rapporten, og jobben ble vanskelig fordi de hadde så mye forskningsmateriale å velge mellom. Det som ikke ble med i rapporten, ble med i klasseavisa om prosjektet. De sendte rapporten til ordføreren i Bergen.

Meldinger ved utskriftstidspunkt 14. mars 2025, kl. 11.10 CET

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.